

3) Příběh Punji a Pávany

V.19 Příběh Punji a Pávany, v němž osvícený Punja poučuje svého bratra Pávanu.

VASIŠTHA pokračoval: Ó Rámo, v této souvislosti existuje jeden starý příběh a já ti ho nyní povím.

V zemi zvané Džambudvípa stojí vysoká hora Mahéndra. V lese na jejím úbočí žilo kdysi mnoho světců a mudrců, kteří chodili pro vodu k řece jménem Vjómagangá neboli Ákášagangá. Na břehu řeky žil světec Dírghatapa, který byl, jak jeho jméno napovídá, ztělesněním neustálého odříkání.

Tento asketa měl dva syny, kteří se jmenovali Punja a Pávana. Punja dosáhl plného osvícení, zatímco Pávana, třebaže překonal nevědomost, nebyl ještě osvícený, získal jen částečnou moudrost.

V nevyhnutelném toku neviditelného a nehmatatelného času mudrc Dírghatapa osvobozený od Ipění a tužeb dosáhl stáří, a tak jako pták vyletí z klece, i on opustil tělo a dosáhl stavu čirosti. Jeho žena za pomoci určitého cvičení, které se od něj naučila, manžela vzápětí následovala.

Náhlym odchodem obou rodičů byl Pávana zdrcen. Plakal a byl k neutišení. Jeho bratr Punja vykonal pohřební obřad, ale ztráta jeho blízkých ho nezasáhla. Přistoupil k truchlícímu bratru, aby ho povzbudil.

PUNJA pravil: Bratře, proč na sebe necháváš dolehnout smutek? Příčinou tvých slz je slepá nevědomost. Otec i matka odešli do nejvyššího stavu osvobození, který je přirozený všem bytostem a je bytím těch, kteří překročili Já. Oba se vrátili ke své podstatě, svému zdroji, proč tedy truchlíš? Tvá nevědomost tě poutá k představě „otce a matky“ a ty truchlíš pro ty, kteří se z této nevědomosti vymanili. Nebyla to tvá matka, nebyl to tvůj otec a ty jsi nebyl jejich syn. Měl jsi bezpočet matek a otců a oni měli bezpočet dětí. Bezpočet bylo tvých vtělení. A chceš-li plakat nad smrtí rodičů, proč jsi trvale netruchlil i nad těmi ostatními?

Ušlechtilý člověče, co vidíš jako svět, je jen zdánlivé projevení. Ve skutečnosti neexistují přátelé ani příbuzní, neexistuje smrt ani oddělení. Všechny znaky mnohosti, které okolo sebe pozoruješ, jsou jen kouzla a mámení. Některá vydrží tři dny a jiná déle. Svým bystrým úsudkem se dotazuj na Skutečnost a vzdej se představ „já“, „ty“ či „je mrtev“. To všechno jsou jen představy, nikoli Skutečnost.